

**1478****ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA**

z dnia 1 października 2002 r.

**w sprawie rocznych zadań ochronnych dla Tatrzańskiego Parku Narodowego.**

Na podstawie art. 13b ust. 5 ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2001 r. Nr 99, poz. 1079, Nr 100, poz. 1085, Nr 110, poz. 1189 i Nr 145, poz. 1623 oraz z 2002 r. Nr 130, poz. 1112) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się roczne zadania ochronne dla Tatrzańskiego Parku Narodowego na 2002 r.

§ 2. Roczne zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 1) identyfikację i opis zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby ich eliminacji, które są określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia;
- 2) sposoby i zakres prowadzenia ochrony czynnej, które są określone w załączniku nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Środowiska: *S. Żelichowski*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 października 2002 r. (poz. 1478)

## Załącznik nr 1

IDENTYFIKACJA I OPIS ZAGROŻEŃ WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH  
ORAZ SPOSOBY ICH ELIMINACJI

| Lp. | Identyfikacja i opis zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych  | Sposoby eliminacji zagrożeń   |
|-----|--|---|
| 1   | Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych spowodowane udostępnieniem turystycznym terenu Parku.  | Ustawienie kabin sanitarnych na szlakach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego.<br>Wykonanie zabezpieczenia przed przenikaniem do potoku substancji ropopochodnych na parkingu na Palenicy Białczańskiej.  |
| 2   | Zmiany w składzie chemicznym gleby spowodowane przenikaniem substancji powstających z rozkładu starych odpadów znajdujących się na nielegalnych wysypiskach śmieci z lat 1950-1990. Przenikanie szkodliwych substancji do wód podskórnych. | Rekultywacja zdegradowanych terenów.  |
| 3   | Erozja gleby spowodowana ruchem pieszym.   | Inwentaryzacja zjawiska oraz ograniczenie występowania erozji poprzez wykonanie zabezpieczeń miejsc zerodowanych, zmiana przebiegu szlaku turystycznego, dostosowanie jego szerokości do natężenia ruchu.   |
| 4   | Erozja gleby spowodowana uprawianiem sportów zimowych.   | Inwentaryzacja zjawiska oraz ograniczenia występowania erozji poprzez wykonanie zabezpieczenia geowłókniną.   |
| 5   | Niezgodny z siedliskiem skład gatunkowy drzewostanów, oraz ich nieprawidłowa struktura przestrzenna i wiekowa.   | Regulacja składu gatunkowego i struktury przestrzennej.<br>Stwarzanie warunków do powstania odnowienia naturalnego i sztucznego gatunków zgodnych z siedliskiem.<br>Hodowla sadzonek drzew do nasadzeń na powierzchniach leśnych.<br>Sadzenie gatunków drzew odpowiednich dla danego siedliska. |

|    |   |  |
|----|---|--|
| 6  | Zamieranie drzew w drzewostanach świerkowych wskutek zera owadów i występowania pasożytniczych grzybów.               | Usuwanie drzew opianowanych przez owady i grzyby.<br>Wykładanie pułapek na owady.  |
| 7  | Uszkodzenie odnowień i młodników przez jelenie.   | Grodzenie upraw leśnych.<br>Zabezpieczanie spiralami, tubami, środkami zapachowymi (repelentami) drzew przed zgryzaniem przez zwierzęta leśne.   |
| 8  | Ekspansja niepożądanych gatunków roślin na obszary Parku.   | Eliminacja niepożądanych gatunków roślin.  |
| 9  | Zadeptywanie i zgryzanie roślinności przez owce na cennych przyrodniczo powierzchniach położonych w pobliżu pastwisk. | Utrzymywanie (konserwacja) istniejących ogrodzeń chroniących sąsiadujące z pastwiskami ekosystemy.   |
| 10 | Zmiany w ekosystemach łąk i pastwisk spowodowane zaniechaniem ich użytkowania.  | Wykaszenie powierzchni, wypas owiec i krów, wycinanie niepożądanych drzew i krzewów.   |
| 11 | Wyjałowienie łąk i pastwisk na skutek wieloletniego użytkowania.  | Nawożenie obornikiem oraz koszarowanie owiec.  |
| 12 | Podchodzenie niedźwiedzi do osad ludzkich i szlaków turystycznych.  | Obserwacja przemieszczania się niedźwiedzi, odstraszenie ich od osad i szlaków turystycznych, bieżące opróżnianie pojemników na śmieci oraz instalacja koszy, które nie mogą być opróżniane przez niedźwiedzie.<br>Grodzenie obiektów turystycznych wewnątrz Parku pastuchami elektrycznymi. |
| 13 | Zagrożenie ssaków i ptaków w okresie zimowym.   | Dokarmianie w okresie zalegania dużej pokrywy śnieżnej.  |
| 14 | Brak efektu lęgowego u pary orła przedniego.  | Wprowadzenie zakazu przebywania ludzi w obszarze bezpośredniego otoczenia gniazd oraz zmiana organizacji ruchu turystycznego na sąsiadujących terenach.  |
| 15 | Techniczne zużycie obiektów zabytkowych należących do Parku.  | Inwentaryzacja, remonty i konserwacje obiektów.  |

## SPOSOBY I ZAKRES PROWADZENIA OCHRONY CZYNNEJ

| Czynności                                       | Sposób wykonania i zakres  | Lokalizacja*   |
|---|--|--|
| <u>1. Ochrona ekosystemów wodnych.</u>          | <p>Ustawienie kabin sanitarnych przy szlakach turystycznych w okresie wzmożonego ruchu turystycznego, w ilości 57 sztuk.</p> <p>Wykonanie zabezpieczenia przed przenikaniem substancji ropopochodnych do potoku na parkingu na Palenicy Białczańskiej, na powierzchni 1,5 ha.</p>                                    | <p>Obwód Ochronny: Łysa Polana, Zazadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska, Chochołowska.</p> <p>82 km.</p>   |
| <u>2. Ochrona przyrody nieożywionej i gleb.</u> | <p>Rekultywacja zdegradowanych terenów, na powierzchni 0,15 ha.</p> <p>Rekultywacja i zabezpieczanie terenów zagrożonych występowaniem erozji – szlaki turystyczne, na długości 256 km.</p> <p>Wykonanie zabezpieczeń geowłókniną miejsc zdegradowanych w wyniku turystyki narciarskiej, na powierzchni 2,60 ha.</p> | <p>Obwód Ochronny: Kośne Hamry, Kościeliska, Morskie Oko, Gąsienicowa.</p> <p>Obszar całego Parku.</p> <p>167i.</p>  |
| <u>3. Ochrona ekosystemów leśnych.</u>          | <p>Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (trzebież wczesna), na powierzchni 201,68 ha.</p> <p>Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (trzebież późna), na powierzchni 11,58 ha.</p>   | <p>4a, 12c, 116h, 194a, 200n, 237x, 242j, 291j, 292d, 80b, 89b, 89g, 33j, 35a, 35b, 100l, 111b, 119a, 122a, 132h, 147a, 147f, 147i, 166a, 166b, 166c, 173f, 173g, 188c, 194f, 200j, 200l, 229a, 229d, 237d, 240i, 242b, 272l, 187d.</p> <p>15a, 24i, 170c, 304c.</p> |

|  |   |  |
|--|---|--|
|  | <p>Usuwanie drzew opianowanych przez owady i grzyby oraz drzew wyróconych i połamanych (cięcia sanitarne i przygodne) w drzewostanach objętych ochroną częściową.</p> <p>Hodowla sadzonek drzew w szkółkach leśnych, na powierzchni 2,03 ha.</p> <p>Zalesienia gruntów porolnych, na powierzchni 0,44 ha.</p> <p>Sadzenie jodły, buka, świerka pod osłoną drzewostanów (przebudowa drzewostanów), na powierzchni 4,91 ha.</p> <p>Sadzenie pożądanych gatunków drzew (poprawki i uzupełnienia) na uprawach leśnych uszkodzonych przez jelenie i sarny, na powierzchni 0,85 ha.</p> <p>Przygotowanie gleby pod naturalny obsiew jodły, na powierzchni 12,00 ha.</p> <p>Wykaszanie roślinności zielnej na uprawach leśnych (pielęgnacja upraw), na powierzchni 60,00 ha.</p> <p>Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (czyszczenia wczesne), na powierzchni 83,94 ha.</p> | <p>Obszar objęty ochroną częściową.</p> <p>25c, 35i, 37a, 37l, 199o, 229f.</p> <p>228k.</p> <p>19h, 25b, 26i, 271b, 271m.</p> <p>107j, 118h.</p> <p>3-7, 80-89, 15-22, 99-107, 109-114, 116-127, 158-161, 173-174, 228-229, 231-236, 246-248, 270-272.</p> <p>1a, 6h, 7c, 9a, 15j,k, 17j,h, 21i, 23a, 24a, 28c, 29a,f,g,h, 84b, 79l, 22d,f,k, 99f, 102a, 103c, 105i, 106f, 107x, 108h, 110f,g, 111d, 111i,k, 112d, 113f, 118h, 120f,121j, 123a,d, 124b, 126g, 158t, 159c, 161a, 167b,c, 168i, 169f, 175a, 181h, 186g, 188a,f,h,m,r, 192a, 193w,x,y, 195a,d,g,h, 199cx,gx,lx, 200a,b,n, 223k,g,f, 222m, 225j,k,p,n, 224o, 226d, 228k, 231a,232f,g,h, 234d, 236b,d, 237g, 239a, 271b,m, 290c,f, Błociska, Palenica i Brzanówka.</p> <p>3d, 4bf, 5d, 6g,i, 9g, 10c, 18g, 21i, 22d, 41c, 80a, 83a, 84l, 88d,g, 100m, 101g, 106c, 107b,l,m, 108g,h,k, 109n, 110b, 116f,l,m,o, 141l, 147j, 164k, 178f, 193ax,cx, 235l, 240a,c, 241b, 271m, 272d, 273h.</p> |
|--|---|--|

|  |   |  |
|--|---|--|
|  | <p>Regulacja składu gatunkowego oraz zagęszczenia drzew w drzewostanach (czyszczenia późne), na powierzchni 354,55 ha.</p> <p>Ręczne porządkowanie powierzchni i przygotowanie gleby pod odnowienia sztuczne, na powierzchni 4,50 ha.</p> <p>Pielęgnowanie plantacji limbowej poprzez wykaszanie i obcięcie części gałęzi (podkrzesanie), na powierzchni 0,88 ha.</p> <p>Wykładanie drzew pułapkowych na korniki świerka i ich korowanie, w ilości 270 sztuk.</p> <p>Wykładanie pułapek zapachowych (feromonowych) na korniki świerka, w ilości 190 sztuk.</p> <p>Ogrodzenie upraw leśnych siatką w celu ochrony przed zwierzętami, na powierzchni 1,00 ha.</p> <p>Zabezpieczanie upraw leśnych ostonkami i palikami przed zwierzętami, na powierzchni 75,44 ha.</p> <p>Naprawa istniejących ogrodzeń powierzchni upraw leśnych oraz likwidacja zbędnych ogrodzeń, na długości 200 m.</p> | <p>5c, 12g, 14a,f,i, 16c,d, 18h, 20a,c,d, 22f,h, 23c,g,h, 24b, 81m, 85a, 86b, 87b, 99a, 100b,c,n,105c, 114b, 115f, 117b,c, 131b, 132a, 141s, 142d, 146d, 153c,n, 163h, 165n, 173c, 186a,d, 188b, 194b, 224n, 229h, 236b, 237n, 238f,h, 240h,k, 241c, 246f, 291l.</p> <p>19h, 25b, 26bi, 81b, 82b, 107j, 118h, 271b, 271m.</p> <p>199o,p,m,n.</p> <p>Obwód Ochronny: Łysa Polana, Kośne Hamry, Zazadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska, Chochołowska.</p> <p>Obwód Ochronny: Łysa Polana, Kośne Hamry, Zazadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska, Chochołowska.</p> <p>Obwód Ochronny: Kośne Hamry.</p> <p>Obwód Ochronny: Łysa Polana, Kośne Hamry, Zazadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska.</p> <p>Obwód Ochronny: Łysa Polana, Kośne Hamry, Zazadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska.</p> |
|--|---|--|

|   |  |  |
|---|--|--|
|   | <p>Konserwacja miejsc czerpania wody, w ilości 9 sztuk.</p> <p>Porządkowanie terenów wzdłuż dróg i szlaków z odpadów zrębowych i innych materiałów łatwopalnych na powierzchni 60,00 ha.</p> <p>Monitorowanie populacji owadów i prognozowanie zagrożenia drzewostanów, na 30 powierzchniach próbnych.</p>   | <p>Obwód Ochronny: Łysa Polana, Kośne Hamry, Zazadnia, Brzeziny, Kuźnice, Strążyska, Kościeliska, Chochołowska.</p> <p>Obszar objęty ochroną częściową.</p> <p>Obszar objęty ochroną częściową.</p>  |
| <p><u>4. Ochrona ekosystemów nieleśnych.</u></p>                              | <p>Eliminacja gatunków obcych i niepożądanych gatunków rodzimych (synantropijnych) na łąkach i pastwiskach.<br/>Wykaszenie ręczne, na powierzchni 4,25 ha.</p> <p>Wypas owiec i krów oraz nawożenie części polan przez ciągłe pozostawanie zwierząt na polanach w sezonie wypasu (koszarowanie), na powierzchni 111,12 ha.</p> <p>Koszenie mechaniczne łąk i pastwisk na powierzchni 22,34 ha, nawożenie obornikiem krowim, na powierzchni 5,60 ha.</p> <p>Wypas owiec na powierzchni 34,99 ha oraz nawożenie części polan przez ciągłe pozostawanie zwierząt na polanach w sezonie wypasu (koszarowanie), na powierzchni 6,90 ha.</p> | <p>295b, 292n, 290k, 291i.</p> <p>89d, 161m, 164a, 159h, 160m, 162o, 163c, 196a, 194c, 194d, 193g, 235n, 273b, 236h, 303c, 303g, 294m, 290k, 291i, 291n, 291g, 292g, 295b, 292n.</p> <p>2a, 2c, 2d, 15d, 16b, 24g, 25i, 25k, 25s, 29k, 33g, 37i, 37k, 79d, 149b, 158a, 158d, 158o, 228, 228b, 228c, 234a, 294j.</p> <p>167x, 193a, 193b, 193c, 228b, 229f, 229m, 229s, 230a, 230b, 230d, 234a, 235i, 235d, 272b, 294e, 294j, 294k.</p> |
| <p><u>5. Ochrona zwierząt.</u></p> <p>1) Ochrona niedźwiedzia brunatnego.</p> | <p>Stała obserwacja (znakowanie i radiolokacja) niedźwiedzi, w ilości 14 osobników.</p> <p>Odstraszanie niedźwiedzi podchodzących do siedlisk ludzkich, pociskami gumowymi.</p> <p>Grodzenie obiektów turystycznych wewnątrz Parku pastuchami elektrycznymi, w ilości 9 obiektów.</p>  | <p>Cały obszar Parku.</p> <p>Cały obszar Parku.</p> <p>Obwód Ochronny: Morskie Oko, Łysa Polana, Gąsienicowa, Kuźnice.</p>   |

|   |  |   |
|---|--|---|
| <p>2) Ochrona orła przedniego.</p> <p>3) Ochrona pozostałych ptaków.</p> <p>4) Dokarmianie zwierząt.</p>  | <p>Wykonanie oraz wystawienie zamykanych koszy na śmieci, w ilości 30 sztuk.</p> <p>Zmiana ruchu turystycznego w celu ochrony jednej pary orła.</p> <p>Zimowe dokarmianie ptaków, w ilości 500 kg karmy.</p> <p>Wykładanie paszy objętościowej, treściwej, w ilości 15 000 kg.</p> | <p>Obwód Ochronny: Morskie Oko, Łysa Polana, Gąsienicowa, Kuźnice.</p> <p>Kominiarski Wierch.</p> <p>Obszar objęty ochroną częściową.</p> <p>Obszar ochrony częściowej.</p> |
| <p><u>6. Ochrona dziedzictwa kulturowego.</u></p> <p>1) Konserwacja zabytkowych szałasów pasterskich.</p> | <p>Remont szałasów, w ilości 9 sztuk.</p>  | <p>78i, 161m, 178c, 295b, 303c.</p>   |

\* Podział na oddziały oznaczone liczbą, pododdziały oznaczone literą oraz obwody ochronne podano zgodnie z mapą przeglądową Tatrzańskiego Parku Narodowego, sporządzoną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej oddział w Krakowie w skali 1:20 000, według stanu na 1.01.1991 r.

Podział na obszary objęte ochroną częściową podano zgodnie z opracowaniem pod tytułem „Operat ochrony ekosystemów leśnych TPN”, wykonanym przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej w Krakowie tom 1 elaborat, według stanu na 25.11.1996 r.

Mapa i opracowanie znajdują się w siedzibie Tatrzańskiego Parku Narodowego w miejscowości Zakopane.